

§ 124

Rambeslut VP 2026-2028 - preliminära budgetramar

Diarienummer: KSF-2025-012

041

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott antar preliminära fullmäktigemål och budgetramar för Verksamhetsplan 2026-2028 enligt protokollsbilaga.

Sammanfattning

Rambeslut VP 2026-2028 – preliminära budgetramar har upprättats av ekonomienheten.

Kommunstyrelsens arbetsutskott fattar preliminärt beslut om fullmäktigemål samt uppräkningsramar för 2026-2028 den 17 juni, för att sedan informera nämnderna om dessa den 18 juni. Till detta informationsmöte är alla politiska partier inbjudna, för en öppnare budgetprocess med en bredare politisk förankring.

Kommunens övergripande budget är planeringen för de kommande tre åren. Den bereds på ett övergripande, förenklat, plan och syftar endast till att visa på eventuella väsentliga behov av verksamhetsförändringar för att anpassa budget till befintliga ramar.

Med utgångspunkt från rambesluten och verksamhetens förutsättningar inför den kommande perioden tar nämnder och bolag fram ett förslag till verksamhetsplan. Den innehåller verksamhetsidé, mål utifrån fullmäktigemålen, mål utifrån nämndens/bolagets grunduppdrag, driftsbudget och taxor.

Därefter sker en avstämning/dialog den 17 september där Budgetberedningen träffar respektive nämnds arbetsutskott. Vid detta tillfälle redogör respektive nämnd för uppdraget att ta fram budget på tilldelad ram. Efter dialogen sammanträder kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 oktober för beslut och avstämning av fullmäktigemål och budgetramar.

Nämnderna inkommer därefter till ekonomienheten (rapporterar i Hypergene) senast 10 oktober med förslag på hur man bäst uppfyller fullmäktigemålen inom den tilldelade ramen. Förslagen kommer sedan att föras fram i dialog på budgetberedningsdagar under perioden 21-24 oktober.

Beslutsunderlag

Förslag - Förutsättningar och uppdrag för Verksamhetsplan 2026-2028

Föredragande

Ärendet föredrogs av Salman Chalhoub och Lena Lövgren, utvecklingsstrateg.

Beslutsgång

Ordförande, Johan Björkman (M) finner att det finns ett förslag till beslut, förvaltningens förslag med de korrigeringar som diskuterats fram under mötet. Ordförande frågar på förslaget med korrigeringar och finner att arbetsutskottet bifaller det.

Protokollsbilaga

Förutsättningar och uppdrag för Verksamhetsplan 2026-2028.

Beslutet expedieras till

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden

Socialnämnden

AB Svenljunga Bostäder

Svenljunga Verksamhetslokaler AB

Svenljunga Industrifastigheter AB

Svenljunga kommun förvaltning AB

Ekonomienheten

Förutsättningar och uppdrag Verksamhetsplan 2026-2028

Beslutat av

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-06-17

.....
Beslutat av: Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutandedatum: 2025-06-17

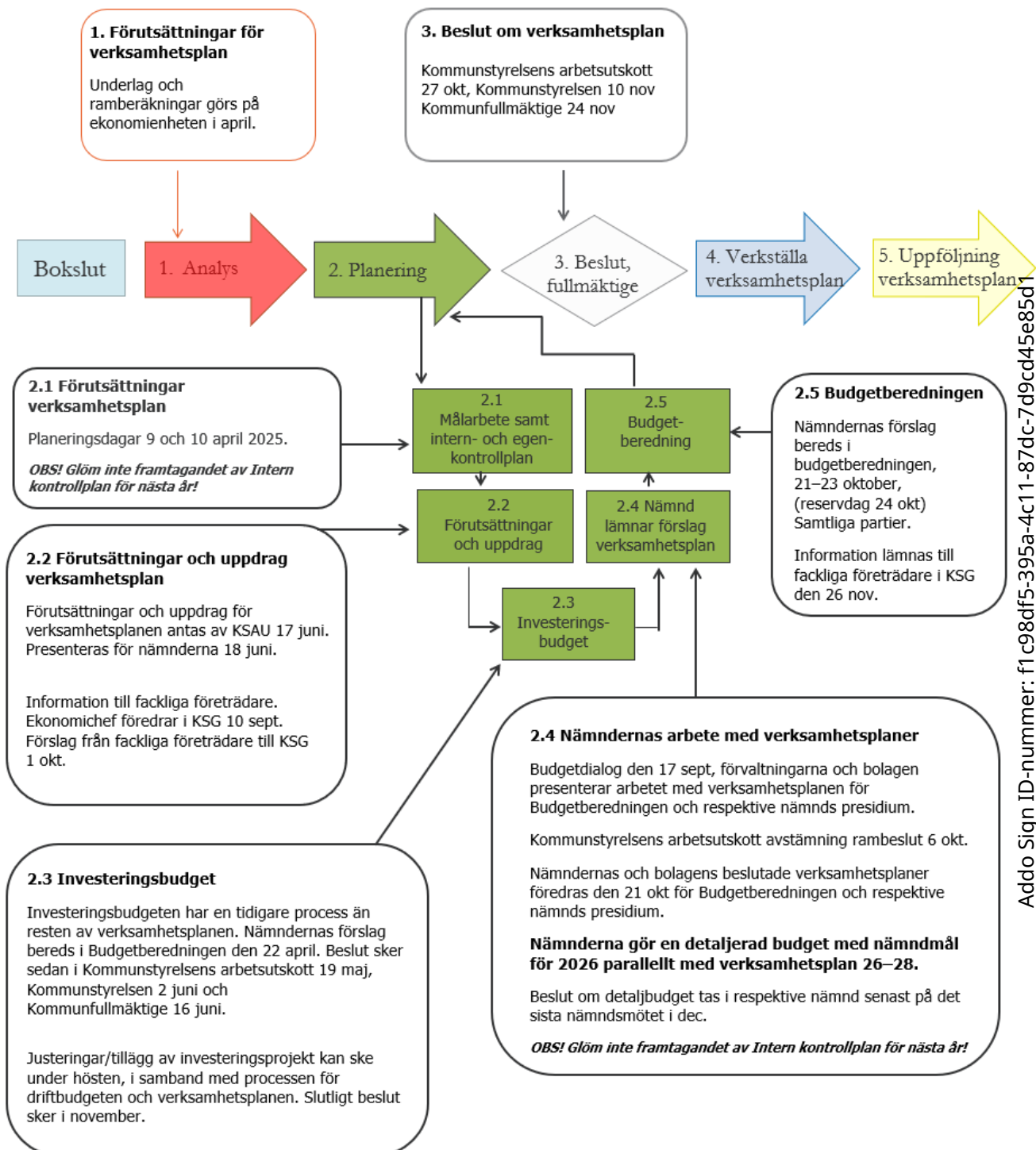
Ansvarig: Ekonomichef

Innehållsförteckning

Årsplanering 2025 för Verksamhetsplan 2026-2028.....	3
Planeringsdagar	4
Förutsättningar och uppdrag	4
Nämndernas arbete med verksamhetsplaner	4
Beslut om Verksamhetsplan 2026-2028.....	5
Nämndernas arbete med detaljbudget	5
Tidsplanering 2026	5
Politiken har ordet	6
Vision, värdegrund och fullmäktigemål	6
Vision	6
Värdegrund	6
Fullmäktigemål 1: Vi ger barn och unga upp till 30 år förutsättningar för fortsatta studier, sysselsättning och arbete.	8
Fullmäktigemål 2: God ekonomisk hushållning.	9
Fullmäktigemål 3: Vi skapar en attraktiv kommun för alla.	9
Fullmäktigemål 4: Vi bidrar till minskad miljö- och klimatbelastning.	10
Förväntad utveckling	12
Omvärldsbevakning	12
Planeringsförutsättningar	12
Ekonomiska styrprinciper och förutsättningar	14
Balanskravet	14
Ekonomiska styrprinciper	15
Mål kontra resurstilldelning	15
Standardkostnader/Nyckeltal	15
Anslagsbindningsområde.....	15
Över-/ underskott.....	15
Avgiftsfinansierade verksamheter	15
Princip - När en nämnd inte längre behöver en lokalyta	16
Princip - När blir nämnden av med en vakanshyra?	16
Driftsramar förutsättningar/antaganden	17
Uppräkningsfaktorer	17
Demografiska förändringar	17
Pensionskostnader.....	18
Personalomkostnadspålägg (PO).....	18
Internränta (kapitaltjänstränta)	18
Skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning	19
Gemensamma lokalkostnader	20
Känslighetsanalys	20
Övriga förändringar	20
Driftsramar 2026-2028.....	21
Ramförändringar 2026-2028.....	23
Vår- och Höstproposition 2025	24
Investeringsbudget 2026-2030	24
Övriga anvisningar till nämnder.....	24
Anvisningar till koncernbolagen.....	25

Årsplanering 2025 för Verksamhetsplan 2026-2028

Planeringsdagar

Kommunstyrelsen, nämndernas presidium och kommunala bolagens presidium har årligen "planeringsdagar". Det innebär en dialog mellan förtroendevalda och ledande tjänstepersoner om förutsättningar och prioriterade utvecklingsbehov. Dagarna inleder arbetet med verksamhetsplanen för de kommande tre åren.

Deltagarna formulerar vad som är viktigt att bevara i verksamheten och vilka områden man vill utveckla för att möta utmaningarna för kommunen. Till de olika områdena formuleras konkreta idéer som blir utgångspunkt för fullmäktigemålen.

Beslut om preliminära ramar för nämnderna fattas av Budgetberedningen (Ksau) i juni.

Förutsättningar och uppdrag

Förutsättningar och uppdrag för Verksamhetsplan 2026-2028 lämnas till nämnderna och bolagen.

Där ingår planeringsförutsättningar som vision och värdegrund, fullmäktigemål, finansiella mål, ekonomiska ramar och övriga anvisningar.

Visionen	beskriver en bild av en önskad framtid. Den avser ett längre tidsperspektiv, d.v.s. den anger hur man vill att kommunen skall vara på sikt.
Värdegrunden	Beskriver ett förhållningssätt som ska genomsyra samtliga verksamheter.
Fullmäktigemålen	är strategiska mål som leder kommunen i riktning mot visionen. Dessa ska sedan brytas ner och verkställas i de olika nivåerna i kommunens och kommunala bolagens organisationer.
Finansiella mål	sätts för att verksamhetsvolymen ska kunna sättas i relation till kommunens finansiella ställning som helhet.
Övriga anvisningar	innefattar de regelsystem som nämnder och bolag har att följa avseende ekonomi och verksamhet.

Enligt strategin för mål- och resultatstyrning ska en översyn av ovan göras i samband med en ny mandatperiod, efter att berörda uppdrag tillsatts efter valet. Under våren 2023 initierade kommunstyrelsens arbetsutskott en översyn som resulterade i nya fullmäktigemål inför 2024.

Tidigare indelningen med fyra målområden och tio fullmäktigemål har ändrats, där nivån målområde tagits bort och antalet fullmäktigemål reducerats till fyra stycken.

Nämndernas arbete med verksamhetsplaner

Kommunstyrelsens arbetsutskott fattar preliminärt beslut om fullmäktigemål samt uppräkningsramar för 2026-2028 den 17 juni, för att sedan informera nämnderna om dessa den 18 juni. Till detta informationsmöte är alla politiska partier inbjudna, för en öppnare budgetprocess med en bredare politisk förankring.

Kommunens övergripande budget är planeringen för de kommande tre åren. Den bereds på ett övergripande, förenklat, plan och syftar endast till att visa på eventuella väsentliga behov av verksamhetsförändringar för att anpassa budget till befintliga ramar.

Med utgångspunkt från rambesluten och verksamhetens förutsättningar inför den kommande perioden tar nämnder och bolag fram ett förslag till verksamhetsplan. Den innehåller verksamhetsidé¹, mål utifrån fullmäktigemålen², mål utifrån nämndens/bolagets grunduppdrag³, driftsbudget och taxor.

Därefter sker en avstämning/dialog den 17 september där Budgetberedningen träffar respektive nämnds presidium. Vid detta tillfälle redogör respektive nämnd sin status avseende uppdraget att ta fram budget på tilldelad ram. Efter dialogen sammanträder Ksau den 6 oktober för beslut och avstämning av fullmäktigemål och budgetramar.

Nämnderna inkommer därefter till ekonomienheten (rapporterar i Hypergene) senast 10 oktober med förslag på hur man bäst uppfyller fullmäktigemålen inom den tilldelade ramen. Förslagen kommer sedan att föras fram på budgetberedningsdagar under perioden 21-24 oktober.

Beslut om Verksamhetsplan 2026-2028

Med utgångspunkt i fullmäktiges mål och nämndernas/bolagens förslag till verksamhetsplaner bereds under oktober månad Verksamhetsplan 2026-2028. Den fastställs av Kommunfullmäktige 24 november.

Nämndernas arbete med detaljbudget

Internbudget/detaljbudget är en mer detaljerad plan för verksamhet och ekonomi i de olika nämnderna inför det första året i planeringsperioden. Syftet är dels att skapa tydliga anvisningar till verksamheten, men också att se om det finns behov av omprioritering mellan verksamheter som en följd av förändrade behov. Detta arbete sker parallellt med nämndernas beredning av och beslutas i respektive nämnd före utgången av 2025.

Tidsplanering 2026

Senast i samband med budgetberedningen 21-24 oktober skall tidsplaneringen med bl a mötestider för 2026 vara klar.

¹ Verksamhetsidé beskriver varför en verksamhet finns, vad den skall göra och för vem.

² Fullmäktiges mål är de strategiskt viktiga målen, som fullmäktige fastställt för kommunen som helhet samt de kommunala bolagen. Dessa bryts ner i nämnder och bolag, för att fungera som mål som verksamheten styrs mot.

³ Nämndmål/bolagsmål är mål som verksamheten har att uppfylla, utifrån grunduppdraget. Målen ska återspegla dels verksamhetens omfattning/ resultat och dels den kvalitet som kunden upplevt.

Politiken har ordet

Till KS 10 november skall inläggen från politiken (kommunalråd och oppositionsråd) angående den politiska inriktningen och viljan inför de närmaste tre åren vara klara.

Vision, värdegrund och fullmäktigemål

Vision

"Svenljunga - här skapar vi det godaste livet!

- Vi bygger ett tryggt och hälsosamt samhälle för alla.
- Vi skapar en hållbar utveckling, såväl ekonomiskt, socialt som miljömässigt.
- Vi utvecklar en skola i toppklass.
- Vi utformar gott om kulturella och sociala mötesplatser.
- Vi vårdar och tillgängliggör vår vackra natur för alla.
- Vi jobbar för att erbjuda ett brett utbud av företag och arbetstillfällen, samt ett bra kommunikationsnät."

Värdegrund

Utifrån ett helhetsperspektiv arbetar vi strategiskt för den gemensamma nyttan, alltid med kommunkoncernens bästa för ögonen.

Vi arbetar tillsammans mot kommunens gemensamma mål med fokus på invånarnas, företagares och organisationers bästa. Arbetet kännetecknas av respekt, prestigelöshet och ett ödmjukt förhållningssätt. "Tillsammans utvecklar vi Svenljunga kommun."

Vi hjälper varandra där behov och möjlighet finns. Tillsammans arbetar vi för att rätt resurser används eller skapas för att nå våra mål.

Verksamhet och beslut grundar sig på rättssäkerhet, hållbarhet, resurshushållning, delaktighet och demokrati. Vi arbetar lösningsfokuserat och bemöter alla med respekt och professionalitet.

Fullmäktiges mål påverkar bolagens/nämndernas mål

Fullmäktige har beslutat om fyra fullmäktigemål.

Nämnder och bolag ansvarar för att bryta ner fullmäktigemålen, göra prioriteringar och kostnadseffektiva lösningar.

Nämnder/bolag följer upp sina insatser/aktiviteter och bedömer måluppfyllelsen på nämnds-/bolagsnivå.

Fullmäktigemålens måluppfyllelse bedöms med hjälp av resultatunderlag från nämnds-/bolagsmål och enheternas rapportering som i sin tur bygger på indikatorer och uppföljningar längre ner i organisationen.

Agenda 2030 med 17 globala mål

Agenda 2030 målen är gemensamt antagna av FN:s medlemsstater 2015 för att leda världen mot en hållbar utveckling.

Vi har prioriterat 16 av 17 mål som är mest relevanta för vår kommun och de leder oss i arbetet med fullmäktigemålen (globalamalen.se). Mål 17 finns inte med i prioriteringen, eftersom det huvudsakligen handlar om genomförandet av Agenda 2030 globalt via partnerskap på nationell nivå. För mer information om de globala målen se <https://www.globalamalen.se/>.

Agenda 2030 bygger på tre dimensioner av hållbar utveckling, vilka är:

Den sociala dimensionen innebär att arbeta för att förbättra människors livsvillkor genom att främja rättvisa, inkludering, utbildning, hälsa, jämställdhet, och att minska fattigdom och hunger.

Den ekonomiska dimensionen innebär att främja en ekonomisk tillväxt som är inkluderande och hållbar, skapa anständiga arbetsvillkor och minska ekonomisk ojämlikhet.

Den miljömässiga dimensionen innebär att fokusera på att skydda planeten genom att hantera klimatförändringar, bevara naturresurser och ekosystem, och främja hållbar användning av naturresurser.

Fullmäktigemål 1: Vi ger barn och unga upp till 30 år förutsättningar för fortsatta studier, sysselsättning och arbete.

Beskrivning:

Här vill vi skapa en miljö där barn och unga kan växa, utvecklas och få goda möjligheter till fortsatta studier, sysselsättning och arbete. Vi arbetar gemensamt för att barn och unga slutför sin skolgång samt att alla under 30 år studerar, har sysselsättning eller arbete.

Vi vill särskilt stödja barn och unga som riskerar att hamna i utanförskap eller har särskilda behov genom samarbete inom kommunen, med arbetsgivare och andra lokala, regionala eller statliga verksamheter.

Vi vill också erbjuda en meningsfull fritid. Tillsammans med det lokala föreningslivet skapar vi ett tillgängligt utbud av föreningsaktiviteter och kulturevenemang.

Indikatorer⁴ som vi följer regelbundet för att närma oss målet:

- Gymnasiebehörigheten ökar jämfört med samma period tidigare år. Följs upp via ämnesomdömen och betyg (2 gång/år).
- Antalet individer som kommer i arbete eller sysselsättning från aktivitetssättning ökar jämfört med samma period tidigare år (Arbetsmarknadsenhetens statistik).
- Ungdomsarbetsarbetslösheten i Svenljunga kommun minskar jämfört med samma period tidigare år. (Arbetsförmedlingens statistik).

Agenda 2030-mål:

⁴ Indikator: Ett kvantitativt/kvalitativt mått som är påverkbart och ger en indikation (antydning) om vi närmat oss målet. Den lyfter fram någon del i en service som anses vara väsentlig, och indikerar riktningen mot en specifik måluppfyllelse

Fullmäktigemål 2: God ekonomisk hushållning

Årets resultat ska uppgå till minst 2,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Kommunens, inklusive Svenljunga Verksamhetslokaler AB:s, investeringar i den skattefinansierade verksamheten ska vara delvis självfinansierade över tid (den senaste femårsperioden). Självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 65 %.

Agenda 2030-mål:

Fullmäktigemål 3: Vi skapar en attraktiv kommun för alla

Beskrivning:

Här arbetar vi för att vara en plats där människor vill leva, arbeta och utvecklas under hela livet. Vi vill vara en attraktiv och inkluderande kommun som inte bara behåller våra invånare, utan också lockar nya människor, företag, föreningar och besökare. Här ska det kännas tryggt att bo, arbeta och engagera sig – oavsett om du är medarbetare, företagare eller invånare.

Indikatorer som vi följer regelbundet för att närma oss målet:

- Invånare: Vi har ett positivt flyttnetto jämfört med samma period tidigare år.
- Arbetstagare: Antalet sökande till kommunala tjänster ökar procentuellt jämfört med samma period tidigare år.
- Arbetstagare: Frisktalen ökar jämfört med samma period tidigare år.
- Eventuellt: Besökare: Antalet besökare på våra digitala turismsidor ökar jämfört med samma period tidigare år.

Agenda 2030-mål:

Fullmäktigemål 4: Vi bidrar till minskad miljö- och klimatbelastning.

Beskrivning:

Här vill vi vara förebilder i arbetet för ett hållbart samhälle. Vi strävar efter att göra hållbara val som är bra för både klimatet, ekonomin och människors hälsa. Genom att identifiera vilka positiva förändringar respektive verksamhet kan bidra med, tar vi gemensamma steg mot en grönare framtid.

Indikatorer som vi följer regelbundet för att närma oss målet:

- Fler upphandlingar innehåller tydliga miljö- och klimatkrav jämfört med samma period tidigare år. Vi är mer avtalstroga
- Vi minskar matsvinnet i våra verksamheter jämfört med samma period tidigare år.
- Vi använder färre skadliga kemikalier och bidrar till en hälsosammare miljö jämfört med samma period tidigare år.

Agenda 2030-mål:

Komplettering till målet för god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunen ange de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.

Det är viktigt att det finns en medveten balans mellan finansiella resurser och verksamhetsvolymen. Kommunens ekonomi ska planeras långsiktigt och vara i balans.

Ekonomin ska inte belasta kommande generationer. Det är de finansiella målen som sätter den yttre gränsen för budget 2026-2028.

Svenljunga kommun redovisar resultatet enligt god redovisningssed. Pensionsåtagande upplupet före 1997-12-31 redovisas som ansvarsförbindelse och förändringar mellan åren och påverkar inte resultatet (blandmodellen).

Ett av de finansiella målen beräknas inklusive det kommunägda bolaget Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SVLAB). Bolaget ansvarar för lokalförsörjningen till kommunens verksamheter. Målet beräknas för kommunen inklusive SVLAB, för att få en rättvisande bild av kommunens verksamhet och öka jämförbarheten med andra kommuner som har lokalförsörjningen i egen regi.

Resultatmål:

Vid utvärderingen av det finansiella målet vad gäller resultat skall större poster av "engångskaraktär" avräknas, t ex infriande av borgensåtagande och

reavinster/förluster från fastighetsförsäljningar som inte är från exploateringsverksamheten.

Investeringar:

Målet omdefinierades inför 2023 med anledning av den historiskt stora investeringen avseende ny skolstruktur i södra kommundelen. Tidigare innebar målet att 100 % självfinansieringsgrad skulle uppnås.

Självfinansieringsgraden beräknas genom att årets resultat och avskrivningar divideras med investeringsutfallet i den skattefinansierade verksamheten, inklusive SVLAB.

Vid utvärdering av det finansiella målet för investeringar skall hänsyn tas till att detta gäller över tid, och utvärderingen ska sträcka sig 5 år tillbaka. Om målet uppfylls minskar kommunens och bolagets behov av att låna pengar till investeringar, i den skattefinansierade verksamheten i alla fall.

Det är viktigt att ha en långsiktig plan för investeringar, minst 5 år framåt. För vissa mycket stora investeringar bör planen sträcka sig ännu längre och det är viktigt att skapa utrymme för dessa investeringar.

Förväntad utveckling

Omvärldsbevakning

I vår omvärld pågår fortfarande kriget i Ukraina, som passerat tre år. Förhandlingar om vapenvila pågår från och till samtidigt som striderna rasar vidare. I Gaza fortsätter Israel med intensiva bombningar och många civila offer som följd. Senaste dagarna har Israel attackerat Iran vilket enligt bedömare riskerar leda till storskaligt krig. Utvecklingen går verkligen i fel riktning.

USA:s budskap kring kraftigt höjda tullavgifter och pausande av desamma har lett till en ekonomisk instabilitet. Börserna runtom om i världen fortsätter påverkas tydligt av de osäkra förutsättningarna. Ett handelskrig missgynnar i slutändan samtliga parter. Det är dock mycket oklart vart detta slutar.

Inflationstakten enligt KPI uppgick till 0,2 % i maj jämfört med samma månad föregående år, en nedgång från april då den var 0,3 %. Inflationstakten enligt KPIF (Konsumentprisindex med fast ränta) var 2,3 % per sista maj, vilket är oförändrat jämfört med april.

SKR presenterade en skatteunderlagsprognos den 29 april. Här är en kort kommentar från SKR till prognosen:

"Våren 2025 har börjat minst sagt turbulent ur ett ekonomiskt perspektiv. Några av de risker som vi tidigare sett framför oss har realiserats, inte minst i form av en eskalerande global handelskonflikt. Hela den internationella ekonomiska spelplanen är plötsligt i gungning. Detta dämpar den ekonomiska aktiviteten i Sverige och i vår omvärld i närtid. Den lågkonjunktur som Sverige befinner sig i just nu kommer därmed bestå ytterligare en tid."

Nästa skatteprognos från SKR presenteras den 21 augusti.

Planeringsförutsättningar

Befolkningsutvecklingen är oroande, för fjärde året i rad syns en befolkningsminskning. Sedan december 2021 har befolkningen minskat med 162 personer, jämfört med noteringen i mars 2025. Under 2024 såg vi också ett negativt trenderbrott i att antal nyfödda blev betydligt lägre än tidigare år, vilket verkar hålla i sig under 2025. Lägre invånarantal ger sämre planeringsförutsättningar i budgetarbetet för nästkommande år. Förutom lägre invånarantal påverkas kommunen av utvecklingen av demografin, där det mest kännbara i närtid är att volymerna inom hemtjänsten och vård- och omsorgsboendena ökar.

Investeringsnivåerna (kommunen inklusive kommunala bolaget Svenljunga Verksamhetslokaler AB) har de senaste 5 åren varit på en mycket hög nivå årligen. 2024 blev investeringsutfallet rekordstort (för andra året i rad), ca 167 miljoner kronor, där merparten ägt rum i bolaget och projektet "Skolstruktur södra kommundelen". För 2025 är budgeten ca 163 miljoner kronor. Utöver detta är ett ärende om att utreda nytt vård- och omsorgsboende på väg upp till kommunfullmäktige för beslut, budgeten för utredningen är satt till 2 miljoner kronor. Ärendet för investeringsbudgeten 2026-2030 är på väg upp till fullmäktige och innehåller totalt investeringar om drygt 440 miljoner kronor. Detta sätter ett tryck på kommunens och Svenljunga Verksamhetslokalers likviditet. Det är viktigt

.....

att prioriteringar och avvägningar görs noggrant i kommande investeringsbudgetar.

Förutom utmaningar finns också möjligheter. Kommunen står inför mycket spännande tider. Intresset för industriområdet Lockryd har satt Svenljunga och Sjuhärad på kartan genom den efterföljande stora exponeringen i nationell media. En eventuell etablering av en större industri vore positiv för hela regionen men troligen också för Sverige som helhet. Detaljplanen för industriområdet pågår och samtidigt arbetar kommunen med flera berörda med olika utredningar kring bland annat utmaningarna energiförsörjning, infrastruktur och VA-försörjning. Det är mycket stora utmaningar som kräver gemensamma krafter från Sjuhäradskommunerna, regionen och statliga myndigheter.

I Verksamhetsplan 2025-2027 finns just nu effektiviseringar på samtliga nämnder för år 2026 med 0,5 %, vilket följaktligen följer med som förslag till VP 2026-2028.

Det finansiella målet för resultatet 2025 bör åter uppgå till minst 2,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommuner som expanderar bör ligga på högre nivåer och kommuner som brottas med ekonomin, har befolkningsminskning och låga investeringsnivåer kan ligga på lägre nivåer. Svenljunga kommun har under några års tid arbetat sig upp mot tvåprocentsnivån. 2023 och 2024 innebar dock tvära kast i samhällsekonomin och tvingade Svenljunga (likt många andra kommuner) att göra avsteg från ordinarie nivåer.

Högre resultatnivåer möjliggör att större delen av kommande investeringar kan finansieras av egna medel och utan att behöva öka låneskulden nämnvärt.

Enbart en av fyra nämnder höll tilldelad budget under 2024. Det är viktigt att verksamheterna löpande har god uppsikt över kostnadsutvecklingen. Effektiviseringar som ger långsiktiga och bestående resultat är att föredra framför besparingar under en kort period under ett enskilt år. Kommunens planering av ekonomin måste bygga på att beslutad budget kan följas.

Ekonomiska styrprinciper och förutsättningar

Balanskravet

Kommunallagen innehåller det så kallade balanskravet, som innebär att kommunens löpande intäkter ska vara minst lika stora som de löpande kostnaderna. I lagen anges det också att ett negativt resultat ska återställas under de tre närmast följande åren.

Svenljunga kommun har inget tidigare underskott att återställa.

Reavinster/-förluster från försäljning av fastigheter (ej exploateringsfastigheter) skall avräknas vid utvärdering av balanskravet, enligt tabellen nedan.

Under 2022 har Kommunfullmäktige beslutat att införa en resultatutjämningsreserv (RUR). RUR ska möjliggöra en utjämnning av intäkter över en konjunkturcykel, det vill säga den period under vilken samhällsekonomin genomgår en högkonjunktur och en lågkonjunktur. För reservering till RUR och ianspråktagande av RUR krävs att vissa villkor är uppfyllda, dessa är definierade av riktlinjen som kommunfullmäktige beslutat om. I samband med kommunfullmäktiges beslut om årsredovisningen för 2022 beslutades också att en reservering till RUR ska göras med 21,0 miljoner kronor. Detta sänkte balanskravsresultatet som återspeglas i tabellen nedan. RUR ingår som en del inom eget kapital och påverkar inte den ekonomiska ställningen trots att balanskravsresultatet blev på en lägre nivå 2022.

Efter en lagändring kan ingen ny reservering göras till RUR från januari 2024. Redan gjorda reservering fortsätter gälla och kan nyttjas fram till och med 2033.

Balanskravsresultat (mnkr)

	2021	2022	2023	2024	Prognos 2025
Årets resultat enligt resultaträkningen	32,3	51,1	29,9	22,6	15,7
- Samtliga realisationsvinster	0,0	0,5	0,3	-1,3	0,0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	32,2	51,7	30,2	21,3	15,7
- Reservering av medel till RUR*, RER **	0,0	-21,0	0,0	0,0	0,0
+ Användning av medel från RER	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+ Användning av medel från RUR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	32,2	30,7	30,2	21,3	15,7
Balanskravsresultat att återställa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

* Resultatutjämningsreserv. Sista året att reservera medel till detta var 2023.

* Resultatreserv. Första året att reservera medel till detta var 2024.

Ekonomiska styrprinciper

Utöver kommunens finansiella mål avseende resultat och finansiering och den grundläggande inriktningen om god ekonomisk hushållning finns ytterligare ett antal regler som påverkar hur och när resurser kan förbrukas.

Mål kontra resurstilldelning

Verksamheternas mål skall uppnås inom beslutad budget. Är detta inte möjligt skall budget prioriteras.

Nämnd skall i sådana fall redovisa vad som krävs för att nå mål, för omformulering av mål alternativt ytterligare tilldelning av resurser.

Standardkostnader/Nyckeltal

Som stöd för resursfördelning kan nyckeltal tas fram utifrån standardkostnader i riket och i jämförbara kommuner.

Anslagsbindningsområde

Med anslagsbindningsområde åsyftas den nivå nämnden, utan beslut från kommunfullmäktige, kan omfördela resurser mellan enheter/verksamheter. I Svenljunga kommun är anslagsbindningsområdet **nämndnivå**. Detta innebär att en förvaltning kan redovisa utfall som visar såväl underskott som överskott så länge total budgetram inte överskrids, om nämnden godkänner detta.

Respektive enhets-/verksamhetsbudget skall inte förändras vid uppföljning. Omfördelning av resurser visas istället genom avvikelser. Endast vid större omorganisationer som sträcker sig över flera enheter/verksamheter bör budgetjustering ske.

Undantag finns inom samhällsbyggnadsnämnden där över-/ underskott från markreserv, VA-enhet, Avfallsenhet inte kan omfördelas.

Kommunfullmäktige kan under verksamhetsåret komma att förändra anslagsbindningsområde för respektive nämnd.

Över-/ underskott

Över-/ underskott inom VA-enheten och Avfallsenheten regleras vid bokslut så att ett eventuellt överskott redovisas som en skuld till abonnenterna. Ett eventuellt underskott belastar i första hand fonden med tidigare överskott (endast inom VA för tillfället), i andra hand kommunens resultat men skall återbetalas under kommande år.

Avgiftsfinansierade verksamheter

Kommunens två stora helt avgiftsfinansierade verksamheter, VA och Avfall, har ett ackumulerat överskott om totalt 8,5 miljoner kronor vid årsbokslutet 2024-12-31, varav VA står för 18,5 miljoner och Avfall för -10 miljoner (underskott i verksamheten). I VA-enhetens siffror ingår VA-fonden (ca 15,0 miljoner) som är dedikerad till investeringsprojektet VA-försörjning Norra kommunen (Reservvattentäkten Billeberg).

VA-verksamheten är med sin stora kapitalbindning i vatten- och avloppsverk och ledningar känslig för ränteutvecklingen. Under 2025 betalar VA-kollektivet kapitaltjänstränta om 2,3 %, vilket innebär en kostnad om ca 4,8 miljoner kronor. Även Avfall har en kapitaltjänstränta om 2,3 %.

Princip - När en nämnd inte längre behöver en lokalyta

Lokalerna är en stor del av nämndernas kostnader. Därför är det viktigt att verksamheten löpande funderar över sin lokalanvändning och om verksamheten kan bedrivas på färre kvadratmetrar.

När en nämnd inte längre behöver en lokalyta gäller följande process:

1. Förvaltningschef meddelar Lokalgruppen att förvaltningen inte längre behöver lokalen.
2. Inom Lokalgruppen utreds om annan förvaltning har behov av denna lokal.
3. Om inget behov föreligger ska Svenljunga Verksamhetslokaler AB få ett uppdrag att försöka hyra ut lokalen till extern hyresgäst alternativt sälja lokalen på öppna marknaden.
4. Om nummer 3 inte är genomförbart kan lokalen bli föremål för rivning. Detta under förutsättning att den är i tillräckligt dåligt skick.

Lokalgruppen består av representanter för samtliga förvaltningar samt Svenljunga Verksamhetslokaler AB.

Princip - När blir nämnden av med en vakanshyra?

Verksamheternas hyreskontrakt med Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SVLAB) skrivs, enligt styrdokumentet, på 25 år. När en verksamhet inte har behov av en lokal under hyreskontraktets giltighetstid ska verksamheten ändå fortsätta betala hyran, vilken kallas vakanshyra. Ibland kan möjligheten att bli av med en vakanshyra kräva nödvändiga beslut i nämnden, men ibland krävs också beslut i Kommunfullmäktige (KF).

Det är därför viktigt med en princip som skapar incitament och förutsägbarhet.

Följande är applicerbart på verksamhet som är av större principiell betydelse, t ex flytt eller avveckling av ett äldreboende eller skola, där beslut först tas i berörd nämnd och sedan vidare i KF.

Under tiden från att ett lokalbehov upphör till beslut om avveckling av verksamheten ska aktuell nämnd fortsätta betala lokalhyran (vakanshyra). Med **avveckling** av verksamhet menas ett definitivt beslut om nedläggning av verksamheten. I vissa fall kan beslut om **tomställan** göras, men detta är att betrakta som tillfälligt.

Att en nämnd blir av med en vakanshyra innebär i praktiken att betalningsansvaret flyttas till ansvaret för Gemensamma intäkter/kostnader ("centralt").

Princip:

- Om beslut om avveckling tas i KF 1a halvåret år 1 bör en halvårseffekt av lokalkostnaden flyttas till "centralt" år 2. Resterande halvårseffekt flyttas år 3.
- Om beslut om avveckling tas i KF 2a halvåret år 1 bör hela lokalkostnaden flyttas till centralt år 3.
- Beslut om flytt av kostnader tas i Budgetberedningen för kommande verksamhetsplan. Detta innebär att beslut i KF måste ske före Budgetberedningen sammanträder i slutet av oktober.

Driftsramar förutsättningar/antaganden

Uppräkningsfaktorer

Uppräkningsfaktorerna för lönekostnader, övriga kostnader samt lokalhyror till Svenljunga Verksamhetslokaler AB är starkt påverkade av inflationsutvecklingen.

Utgångspunkten för driftsramarna är ursprunglig budget för 2025. Fördelningen mellan de olika kostnadsslagen har gjorts med den procentuella fördelningen mellan de olika kostnadsslagen i redovisningen 2024 som utgångspunkt.

Pris- och löneuppräknings till 2026-2028 ska göras med två olika faktorer. Som utgångspunkt används SKR:s kalkyler för PKV, (prisindex för kommunal verksamhet), se cirkulär 25:21. Kalkylerna exklusive pensionskostnadernas effekt används.

En minskning av pensionskostnaderna ger lägre PO-pålägg (personalomkostnadspålägget). När PO-pålägget ändras kommer det innebära ändrade kostnader för verksamheterna, vilket i regel justeras för nämnderna genom ramjustering.

I nuläget används uppräkningsfaktorerna helt enligt SKR:s prognos.

Faktorer som använts vid uppräkningsfaktorer:

	2026	2027	2028
Lön	3,4%	3,5%	3,5%
Övr kostn/Intäkter	2,5%	2,6%	2,6%

Hyreskostnaden till Svenljunga Verksamhetslokaler AB räknas upp med KPI med oktober månad som basmånad. Det innebär att uppräkningsfaktorer av de faktiska hyreskostnaderna nästkommande år inte blir känt förrän i mitten av november.

Under budgetprocessens gång följer vi KPI-utvecklingen och gör löpande bedömningar kring lämplig nivå för ramkompensation till nämnderna. Senaste kända KPI-noteringen är för maj, vilken visar en inflationstakt på 0,2%.

I dagsläget är det mycket svårt att prognostisera inflationen. Vi har prognostiserat förändringen enligt nedan (med god marginal första året) och får återkomma till detta under budgetprocessen.

KPI oktober året före:	2026: 1,5%	2027: 2,0%	2028: 2,0%
-------------------------------	------------	------------	------------

Demografiska förändringar

Justering för behovsförändringar (utifrån demografin) till 2026 har gjorts utifrån beräknade befolkningsförändringar, med grund i förändringen från december 2023 till december 2024. Som ersättningsbelopp för varje ålderskategori används ersättningen enligt kostnadsutjämnningssystemet justerat för lokal och central OH.

För att dämpa de ekonomiska effekterna av de demografiska förändringarna justeras resultatet ned med 30 %, vilket innebär att volymökning och volymminskning påverkar nämndernas budget med 70 % av förändringen. Detta görs för att möta "tröskeeffekterna", som blir extra påtagliga vid volymminskning.

En minskning med ett begränsat antal elever ger små möjligheter till att minska kostnaderna för undervisningen.

OBS! Ersättning är ej uppdaterad till 2026-nivå

Belopp i kronor				70%
Ålder	Förändring	Ersättning	Utfall	Effekt
1-5 år	-20	106 399	-2 127 971	-1 489 580
6-12 år	-24	13 773	-330 559	-231 391
6 år	1	57 071	57 071	39 950
7-15 år	-41	99 097	-4 062 957	-2 844 070
16-18 år	3	115 058	345 174	241 622
Summa BUN	-57		-6 119 241	-4 283 469
19-64 år 34 arbetsför ålder				
65-79 år	-50	16 880	-844 004	-590 802
80-89 år	68	96 419	6 556 503	4 589 552
90- år	-7	260 729	-1 825 106	-1 277 574
Summa SN	11		3 887 394	2 721 176
TOTALT	-12		-2 231 848	-1 562 293

Pensionskostnader

Förväntade pensionskostnader har uppdaterats med senast tillgänglig information.

Pensionskostnader bygger på prognos från Skandia per 2024-12-31 och kommer troligen att justeras efter nya prognoser under hösten.

Den budgeterade kostnaden 2026 är i nivå med budget 2025.

Personalomkostnadspålägg (PO)

Svenljunga kommun följer vanligtvis SKR:s beräkningar för PO, vilket preliminärt har beräknats till 40,7 % för år 2026. Slutligt beslut från SKR publiceras i december.

SKRs beräkning innebär en höjning jämfört med 2025 med 0,5 procentenheter. Förslaget till preliminära ramarna är att ingen förändring görs för Svenljunga kommun. Ny bedömning görs i höstens budgetprocess.

När PO-pålägget ökar kommer det innebära högre kostnader för verksamheterna, vilket i regel justeras för nämnderna genom ramjustering.

Internränta (kapitaltjänstränta)

Internräntan föreslås för år 2025 att vara 2,75 %, enligt SKRs förslag som publicerades i februari 2025. Detta innebär en höjning jämfört med 2025 (2,50 %). Den föreslagna internräntan bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader, med underlag från Kommuninvest.

En beräkning har gjorts av Svenljunga kommuns (inklusive Svenljunga Verksamhetslokaler AB) egna upplåningskostnader, baserat på antaganden om kommande nyupplåning, omsättning av befintliga lån och potentiella räntesatser. Beräkningen visar på en räntesats nästan i nivå med SKR's föreslagna.

Räntan för VA och Renhållning, de taxefinansierade verksamheterna, sätts preliminärt till 2,60 %, dvs. en höjning jämfört med 2025 (2,30 %).

En justering av internräntan skulle innebära att nämndernas driftbudget för närmast kommande år justeras med motsvarande belopp för historiska investeringar.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning

Skatteintäkterna grundar sig på SKRs prognos från den 29 april. Nya prognoser kommer att presenteras av SKR i augusti samt vid månadsskiftet september-oktober.

Invånarantalet i kommunen har minskat tre år i rad. 1 nov 2024 uppgick invånarantalet till 10 719 personer. Hittills under 2025 fortsätter minskningen. I skrivande stund är senast tillgängliga statistik från SCB från 30 april. Då uppgick invånarantalet till 10 682. Budget 2026 beräknas enligt antagande om att invånarantalet uppgår till 10 670 personer per 1 november 2025. Antalet invånare förväntas vara oförändrat efterföljande år;

2026; 10 670 personer

2027; 10 670 personer

2028; 10 670 personer

Detta bör omprövas under höstens budgetprocess.

Skattesatsen föreslås vara oförändrad på 22,05%.

Vid en eventuell förändring av skattesatsen kan man räkna med en effekt av skatteintäkten om ca 250 tkr för varje öre som skattesatsen sänks eller höjs med.

Utgjämningssystemet för LSS-kostnader

I skatteprognosen från 29 april 2025 ingick en prognos av LSS-utjämningen. Denna visar att Svenljunga för andra året i rad betalar mycket i utjämningen och kommer under 2026 betala ca 10 miljoner kronor (ungefär samma som 2025). Under 2023 hade kommunen nära noll i utjämningen.

Kostnaderna för LSS-verksamheten ökade något i Svenljunga under 2024 men ökar mer i riket, därmed drabbas vi i utjämningen 2026.

För samtliga utgjämningssystem presenteras en ny prognos i slutet av september.

Gemensamma lokalkostnader

Verksamhetsplan 2026-2028						
Lokalkostnader	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Plan	Plan
<i>Belopp i miljoner kronor</i>	2025	2025	2025	2026	2027	2028
Kommunens egna lokaler	-0,9	-0,9	0,0	-0,9	-0,9	-0,9
Hyra vakanta lokaler	-0,3	0,0	0,3	-0,9	-0,3	-0,3
Verksamhetsservice	-1,5	-1,0	0,5	-1,5	-1,5	-1,6
Rivning/utrangering lokaler	-0,2	-0,2	0,0	-0,2	-0,2	-0,2
Summa	-2,9	-2,1	0,8	-3,5	-2,9	-3,0

Budgeten för vakanta lokaler höjs tillfället 2026 för att under en övergångsperiod bereda utrymme för att hantera lokaler som är eller beräknas bli vakanta. Kända lokaler just nu är tidigare förskola på Hagavägen i Östra Frölunda och Barn- och utbildningsförvaltningens tidigare nyttjande av Mårdaklevs idrottshall. Beräknad årshyra för dessa två lokaler uppgår till ca 600 tkr.

Känslighetsanalys

Känslighetsanalys	
Resultateffekt (+/- Mkr)	Mkr
1kr förändring av kommunalskatten	25,0
5 öre förändring av kommunalskatten	1,2
1 % prisförändring	2,8
1 % löneförändring	5,1
20 mkr förändrad upplåning (räntesats 4 %)	0,8
5 heltidstjänster (35 000kr/mån inkl PO)	3,1
50 invånare (teoretisk beräkning)	3,2

Övriga förändringar

Ramförändringar beroende på nya satsningar och projekt, verksamheter som upphör m.m. kommer att läggas in. De ramförändringar som finns är de som beslutades i VP 2025-2027 samt beslut av KS/KF under 2025 att ta med i budgetberedningen 2026-2028.

Driftsramar 2026-2028

DRIFTBUDGET år 2026-2028

(mnkr)	Not	Utfall 2024	Budget 2025	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunstyrelsen		-86,2	-91,0	-91,6	-94,6	-96,9	-99,8
Barn- och utbildningsnämnden		-335,6	-340,7	-341,7	-344,4	-354,8	-365,7
Socialnämnden		-292,6	-295,4	-297,0	-306,4	-316,3	-326,5
Samhällsbyggnadsnämnden		-60,1	-59,7	-59,7	-59,9	-63,2	-66,8
Gemensamma intäkter/kostnader*	1	-11,3	-29,9	-26,7	-39,4	-41,2	-43,2
Intern debiterad ränta	2	10,6	10,0	11,5	10,0	10,0	10,0
Verksamhetens nettokostnader		-775,1	-806,7	-805,2	-834,8	-862,5	-892,0
Skatteintäkter		801,3	821,3	822,2	855,6	885,7	915,0
Finansnetto		-3,6	-2,9	-0,4	-1,7	-2,8	-3,4
Resultat före extraordinära poster		22,6	11,7	16,6	19,2	20,4	19,6
Extraordinära poster							
Årets resultat		22,6	11,7	16,6	19,2	20,4	19,6
Varav jämförelsestörande poster		1,3		0,0			
Resultat exklusive jämförelsestörande poster		21,2	11,7	16,6	19,2	20,4	19,6

***Specifikation av gemensamma intäkter / kostnader**

(mnkr)	Utfall 2024	Budget 2025	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Utbetalda pensioner	-16,9	-15,5	-17,2	-16,0	-15,6	-15,5
Årets nya pensioner	-45,0	-37,3	-33,9	-37,8	-40,1	-42,1
Överskott av internt debiterat PO	55,0	32,9	32,9	34,1	34,1	34,1
Avsättning till framtida pensionsutbetalningar		-3,0	-3,0	-5,0	-5,0	-5,0
Delsumma gemensamt	-6,8	-22,9	-21,2	-24,7	-26,6	-28,5
Reavinst försäljning av fastighet	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reavinst fsg av exploateringsmark	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lokalkostnader	-1,5	-2,9	-2,1	-3,5	-2,9	-3,0
Driftbidrag Stift Klevs Gästgiveri	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Integration	3,8	0,5	1,5	0,5	0,0	0,0
Ramjusterande investeringar	0,3	-0,1	-0,1	-2,0	-2,0	-2,0
Omstruktureringsmedel		-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Medfinansiering statlig infrastruktur	-0,7	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Odefinierat				-5,0	-5,0	-5,0
Övrigt gemensamt	-7,0	-0,8	-1,1	-0,9	-0,9	-0,9
Summa gemensamt	-11,3	-29,9	-26,7	-39,4	-41,2	-43,2

Resultatmål	2,00%	17,1		
Resultatmål	2,00%		17,7	
Resultatmål	2,00%			18,3

Kommentar till bilden ovan

Budget 2025 inkluderar beslut tagna av kommunfullmäktige till och med dagens datum. Prognos 2025 är den senast kända och härrör från månadsrapporten för maj.

Anslaget Omstruktureringsmedel

I VP 2025-2027 avsattes 3 miljoner kronor för 2025 och framåt. Syftet med anslaget är att skapa beredskap för förändringar under ett enskilt år som annars kan vara svåra att genomföra inom befintlig budgetram.

Definition och användning:

Anslaget kan användas till insatser som innebär en effektivare verksamhet när insatsen är genomförd. Det kan t ex vara "lägre kostnadsnivå med bibehållen kvalitet" eller "samma kostnadsnivå med en ökad kvalitet".

- Insatsen ska vara tidsbegränsad.
- Insatsen ska inte vara ordinarie verksamhet.
- Beslut om insats ska tas av Kommunfullmäktige.

Anslaget kan också delvis användas som en tillfällig budgetreserv, för att möta större och plötsliga förändringar i skatteprognoser samt minska behovet av att låna pengar externt då investeringarna är på höga nivåer.

Anslaget Avsättning till framtida pensionsutbetalningar

Svenljunga kommun bör bereda utrymme för en avsättning av medel för att möta framtida pensionsutbetalningar.

Pensionsutbetalningarna är stora och växer alltjämt. För att inte riskera att likviditet urholkas och kommunen ska behöva öka belåning för att betala ut pensionerna bör förebyggande åtgärder inledas. Det finns olika lösningar på marknaden för detta ändamål.

Ramförändringar 2026-2028

Tabellerna nedan visar hur kommunens driftbudget arbetas fram. Första tabellen börjar med respektive förvaltnings budgetram 2025, med tillägg för uppräknings, demografiska förändringar samt en särskild justering till kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden för ramjusterande investeringar. Därefter följer beslut för 2026 och 2027 som fattades av Kommunfullmäktige 2024 i Verksamhetsplan 2025-2027.

Sammanställning av ramförändringar 2026-2028

	Kommunstyrelsen			Barn- och utbildningsnämnden			Socialnämnden			Samhällsbyggnadsnämnden		
Belopp i tusentals kronor (tkr)	2026	2027	2028	2026	2027	2028	2026	2027	2028	2026	2027	2028
Ram 2025	-90 752			-340 686			-295 401			-58 295		
Ram 2026		-94 611			-344 435			-306 402			-59 936	
Ram 2027			-96 862			-354 850			-316 333			-63 223
Pris-, hyra KPI och löneuppräknings	-2 627	-2 820	-2 911	-9 718	-10 564	-10 897	-9 181	-9 885	-10 215	-1 325	-1 456	-1 583
Uppräknings på förändringar		-31	15		149	0		-46	0		-6	
Demografiska förändringar				4 283			-2 721					
Ramjustering gata/park från T3 2024										-74		
Ramjustering exploatering från T3 2024										-7		
Ramjustering KS från T3 2024	0											
Summa förändring:	-2 627	-2 851	-2 896	-5 435	-10 415	-10 897	-11 902	-9 931	-10 215	-1 406	-1 462	-1 583
Uppräknad Ram	-93 379	-97 462	-99 758	-346 121	-354 850	-365 747	-307 303	-316 333	-326 548	-59 701	-61 398	-64 796
Beslutat 2024:	Kommunstyrelsen			Barn- och utbildningsnämnden			Socialnämnden			Samhällsbyggnadsnämnden		
Belopp i tusentals kronor (tkr)	2026	2027	2028	2026	2027	2028	2026	2027	2028	2026	2027	2028
Effektivisering 2025, 0,5%	455			1 711			1 486			293		
Rivning av två st. nedlagda elljusspår, återläggning											200	
Skolstrutkuren: Driftkostn. under byggtiden, återläggning				700								
Samverkan e-arkiv, från 2026	-375											
Kommunikatör/Kriskommunikatör	-362			145			145			72		
Inrätta barn- och ungdomscentral				-870			-730					
Summa förändring:	-282	0	0	1 686	0	0	901	0	0	365	200	
Inkl tidigare beslutat:	-93 661	-97 462	-99 758	-344 435	-354 850	-365 747	-306 402	-316 333	-326 548	-59 336	-61 198	-64 796
Nya förslag:	Kommunstyrelsen			Barn- och utbildningsnämnden			Socialnämnden			Samhällsbyggnadsnämnden		
Belopp i tusentals kronor (tkr)	2026	2027	2028	2026	2027	2028	2026	2027	2028	2026	2027	2028
Ramjustering gata/park fr 2025, T1-T2										-300		
Ramjustering exploatering fr 2025, T1-T2										-300		
Ramjustering KS fr 2025, T1-T2	-300											
Medfin. gemensam avfallsplan, Boråsregionen	-50											
Riksdagsval 2026	-600	600										
Renovering simhallen, ökade hyreskostnader										-2 025	-2 025	
Höjning internräntan fr 2,5% till 2,75%				Återkommer under hösten								
Summa förändring	-950	600	0	0	0	0	0	0	0	-600	-2 025	-2 025
Enligt KF-beslut 2025-11-xx	-94 611	-96 862	-99 758	-344 435	-354 850	-365 747	-306 402	-316 333	-326 548	-59 936	-63 223	-66 796

"Ramjusteringar för T1-T2" är väldigt osäkra. Beräkning sker i samband med Delårsbokslut per 31/8 2025 och är helt beroende av investeringsnivån på "ramjusterande investeringar".

Vår- och Höstproposition 2025

Ekonomienheten kommer i samband med regeringens presentation av både vår- och höstpropositionen att sammanställa hur Svenljunga kommun påverkas av föreslagna riktade och generella statsbidrag.

Vårpropositionen presenterades i april och innehöll inga särskilda satsningar eller viljeinriktningar till kommunerna för de kommande åren.

Investeringsbudget 2026-2030

Processen för investeringsbudgeten för kommunen och Svenljunga Verksamhetslokaler AB sker separat och kommer före ordinarie process för driftbudgeten. Beslut ska tas i juni månad.

Kommunfullmäktige antog i september 2024 styrdokumentet "Riktlinjer för investeringar, se ärende 2024-09-16 § 112.

En större förändring i nya styrdokumentet är att vikten av långsiktighet betonas. Budgetperioden ändras därför från 3 år till 5 år.

Beredning av investeringar

Alla nämnder och Svenljunga Verksamhetslokaler AB presenterade förslag till investeringsplan vid budgetberedning för investeringsärenden 22 april.

Beslutsgång; Ksau 19 maj, KS 2 juni och KF 16 juni. Justeringar kan göras i budgetberedningen 21-24 oktober.

Lokalgruppen skall vara beredande organ avseende investeringar och planerat underhåll för Svenljunga Verksamhetslokaler AB, detaljerad plan tas fram för 2026-2030 med prioriteringar.

Investeringsplanen biläggs Verksamhetsplanen 2026-2030 som beslutas i KF 24 nov.

Övriga anvisningar till nämnder

Taxor skall, om inte synnerliga skäl föranleder annat, följa kostnadsutvecklingen. Taxorna bör tas upp till beslut i Kommunfullmäktige senast i samband med Verksamhetsplanen.

För 2026 ska budgeten redovisas uppdelad per verksamhet i nämnden. För plan 2027 och 2028 redovisas endast total summa för nämnden, enligt exempel nedan. **OBS!** Detta ska inte förväxlas med definitionen av "anslagsbindningsområde" enligt ovan. Syftet med uppdelningen nedan är att budgetberedningen ska få en mer informativ och enhetlig sammanställning av nämndernas ramar.

Anslagsbindningsområde

Belopp i mnkr	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Verksamhet	2024	2025	2026	2027	2028
Verksamhet	0,0	0,0	0,0		
Verksamhet	0,0	0,0	0,0		
Verksamhet	0,0	0,0	0,0		
Verksamhet	0,0	0,0	0,0		
Verksamhet	0,0	0,0	0,0		
Verksamhet	0,0	0,0	0,0		
Summa nämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

En redovisning av förvaltningarnas/bolagens förslag på mål, som kan visa hur beslutade inriktningar och fullmäktigemål, taxeförslag samt en driftbudget kan uppfyllas, skall presenteras på **budgetdialogen 17 september**. Efter vidare arbete lämnas nämndens verksamhetsplan 2026-2028 till ekonomienheten (rapporteras i Hypergene) senast den 10 oktober.

Nämndens budgetförslag bör inte överstiga tilldelad driftsram för något år under perioden. Konsekvensbeskrivningar för hela budgetperioden bifogas istället i de fall då kommunfullmäktiges beslutade mål, andra styrdokument alternativt gällande lagstiftning inte kan uppfyllas.

För att undvika att mindre avvikelser, under ett enskilt år, utmynnar i begäran om tilläggsanslag skall nämnderna budgetera med 0,5 % av tilldelad ram som oförutsedda kostnader.

Anvisningar till koncernbolagen

AB Svenljunga Bostäder (ABSB) och Svenljunga Verksamhetslokaler AB (SVLAB) ska upprätta resultatbudget för 2026 och plan för 2027-2028, i enlighet med de av kommunfullmäktige beslutade ägardirektiven, och redovisa av styrelsen beslutad budget till ekonomienheten (rapporteras i Hypergene) senast den 10 oktober.

För Svenljunga Industrifastigheter AB (SIFAB) planeras i dagsläget ingen verksamhet för 2026, vilket leder till att en resultatbudget inte behöver upprättas. Vid eventuella förändringar får detta hanteras särskilt under året.

SVLAB ska dessutom upprätta investeringsbudget samt lokalförsörjningsplan för fem år framåt. SVLAB ska presentera förslag till resultat- och investeringsbudget samt lokalförsörjningsplan till budgetdialogen 17 september. Tillsammans med budgeten skall SVLAB redovisa specifikation av hyror för respektive fastighet, fördelad på de komponenter som ingår i hyressättningen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Datum och tid Tisdag den 17 juni 2025 klockan 08:30–12.00
Kommunhuset, Kindaholmssalen och digitalt via Teams
Mötet ajourneras klockan 09:12-09:21

Beslutande

Ledamöter Johan Björkman (M), ordförande
Patrik Harrysson (S), justerare
Jarl Bill (LPo)

Övriga närvarande

Tjänstepersoner Alexandra Skoog, kommunsekreterare
Sebastian Nydén, kommunchef
Christine Berggren, enhetschef miljö och bygg, § 114
Emelie Romland, kanslichef, § 115
Alice Säll, feriearbetare, § 115
Elinore Carlén, föreningssamordnare, § 116-120
Fredrik Ekberg, samhällsbyggnadschef, § 121
Pier Andersson, enhetschef Plan & Exploatering, § 121
Anja Piirainen, planarkitekt, § 121
Salman Chalhoub, ekonomichef, § 122-124
Lena Lövgren, utvecklingsstrateg, § 124

Plats och dag för justering Digital justering 18 juni 2025

Paragrafer § 110-125

Underskrifter

Sekreterare Protokollet signerat digitalt
Alexandra Skoog

Ordförande Protokollet signerat digitalt
Johan Björkman

Justerare Protokollet signerat digitalt
Patrik Harrysson

Bevis om tillkännagivande av justerat protokoll

Justeringen har tillkännagivits på kommunens anslagstavla.

Protokollet justerades	2025-06-18, § 110-125
Tillkännagivandet publiceras	2025-06-18
Publiceringen av tillkännagivandet upphör	2025-07-11